

μέχρις ἐσπέρας, τὸν δὲ χειμῶνα μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἐνῷ ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ ὥραι τῆς ἐργασίας τῶν παίδων εἰναι κανονισμέναι καὶ δέργοστασιάρχης δὲν δύναται νὰ ἔξελθῃ τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ.

Τῶν δὲ μεγάλων ἐργατῶν αἱ ἐργάσιμοι ὥραι παρατείνονται δεκαεπτά πολλάκις ὥραις τὸ ἡμερονύκτιον.

Παραλείπομεν τὰς πτωχὰς ἐργάτιδας, διότι μὲ αὐτὰς θὰ ἐνισχοληθῇ εἰς τῶν συνεργατῶν τοῦ Μὴ Χάρεσαι καὶ καταλήγουμεν τὸ πέραν τοῦ δέοντος παραταθὲν ἀρθρον μᾶς, μὲ τὴν εὐχὴν νὰ ἐπέλθῃ συγεννόησις μεταξὺ ἔργατῶν καὶ Καταστηματαρχῶν ἐννοούντων τῶν τελευταίων ὅτι καὶ ἡ Εἰλωτία ἔχει δυνάμεις καὶ δυνάμεις ἵκανας γὰρ παραλύσουν τὴν ἐπιρροήν τοῦ κεφαλαίου.

Καλεῖδαν.

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ.

Ανέγνωτε τὸν Ναβάβ, μυθιστόρημα τοῦ Δωδέ; Εἰς μεσημβρίνος Γάλλος, πωλῶν καρφίδα καὶ παλαιὰ σίδηρα εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς Μασσαλίας ὅτε ἦτο παῖς, ρίψθεις εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Τύνιδος, εἰς καριόνες καθ' ὅντας οἱ τυχοδιώκται ἐρρίπτοντο ἐκεῖ γυμνοὶ καὶ ἔφευγον διὰ νυκτὸς ἐκατομμυριοῦχοι, κερδίσας τὴν εὔνοιαν τοῦ Βέη, γενόμενος προμηθευτὴς ὄλων τῶν φαντασιοπληξιῶν ἀκατασχέτου εἰς ἀστικὰς παραφροσύνης, κερδίζων ἑκατὸν χιλιαδας ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εἰς ἑκάστην προμήθειαν, προμηθεύσας αὐτῷ ἔνα θρόνον χρυσοῦν ἀξίας μόλις ἑκατὸν χιλιαδῶν ἀντὶ δύο ἐκατομμυρίων, καὶ μίαν φρεγάταν μὲ μουσικὴν ἀντὶ διπλασίου ποσοῦ, ἐπὶ τέλους πεσών εἰς δυσμένειαν, συλλέξας ὅλα του τὰ ἐκατομμύρια, πλὴν τῶν ἀκινήτων, καὶ ἀπελθὼν εἰς Παρισίους νὰ ζήσῃ ὡς Ναβάβ, ν' ἀποκτήσῃ πολιτικὴν ἐπιρροήν, νὰ γνωρίσῃ τὸν μέγαν κόσμον, νὰ ἀστεύσῃ, νὰ κατακτήσῃ, νὰ διαπανήσῃ, νὰ εὐεργετήσῃ, νὰ διοργανίσῃ βροχὰς ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἐπὶ τέλους νὰ γίνη προσωπικότης! Ναβάβ λέγονται ἐν Παρισίοις ὅλα τὰ ἐξ Ἀνατολῆς προερχόμενα χρυσοφόρα ἀνδράποδα, τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται εἰς πλειστηριασμοὺς ἐκμεταλλεύσεως ἐν μέσῳ τῶν παρισινῶν Σειρήνων διαφόρου φύλου, γένους, τάξεως, εἰδούς, ὅσαι δύνανται νὰ προσελκύσωσιν εἰς τοὺς κόλπους των τὸ χρυσὸν καθ' ὅμαδας, κατὰ ποδιάς, κατὰ σάκκους, ἀγτιπαρέχουσαι φρισσούσας ἡδονᾶς, ἐπίχρυσα θέλγυτρα, ἐναερίους παραδείσους, δόξαν κανομένην εἰς τὸ κυκνοῦν, ἐπιφρόνην, γνωριμίας, ἐγκώμια, λογοπαίγνια, συναναστροφὴν, ἀκολουθίαν, αὐλήν. Ο Ναβάβ δὲν ἀνήκει πλέον εἰς ἑκατὸν, ἀνήκει εἰς τὰς βδέλλας τῶν Παρισίων, σχηματιζούσας τεχνητὴν ἀτμοσφαίραν, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας αἰωροῦνται ὡς κολοσσαῖαι πολυχρωμοὶ φυσαλίδες καὶ ἔπειτα διὰ μισς θραύσουται ὡς ὁ Ναβάβ τοῦ Δωδαί, ἀφοῦ ἐπλήρωσεν ὄλους τοὺς Παρισίους τοῦ ὄνομάτος του, πιπτεὶ ἀπόπληκτος ἐντὸς τοῦ θεωρείου εἰς τὸ θέατρον τοῦ προστατευμένου του Καρδαιαλιάκ, ὅπου παρεστάθη δράμα δι' οὐ ἐκεραυνοβολοῦντο οἱ ταχυδακτυλουργοὶ τραπεζίται, οἱ διὰ τοῦ παιγνίου τῶν μετοχῶν ληστεύσαντες καὶ γυμνώσαντες κόσμον, ὡς εἰς εἶχε κατατήσει καὶ ὁ πτωχὸς Ναβάβ, πολιορκηθεὶς ὑπὸ κακούργων, ὑπὸ παγούργων, ὑπὸ βδελλῶν ἀλλὰ πρὶν ἴδῃ τὸ Βάτερλώ του,

ὁ Ναπολέων οὔτος τῶν τυχοδιωκτῶν, διηλθε δι' ὄλων τῶν σταδίων τῆς δόξης εἰς ἀερίαν στρώνων τὴν δόδον διεχρυσίου, καὶ ἐκ τῶν σταδίων αὐτῶν τὸ ἐνδοξότερον ἦτο τὸ τοῦ Βουλευτοῦ—τῆς Κορσικῆς;

Τίς τὸν ἀνέδειξε βουλευτήν; Εἰς διοικητής Κορσικῆς, μυστηριώδους κακούργου Κτηματικῆς Τραπέζης ἔνευ πίστεως, ἀνευ κεφαλαίων, ἀνευ ἐπιχειρήσεων, φυτζωόσης δι' ἀτιμιῶν, διὰ ψεύδεων, δι' ἀπάτης, εἰς ἃς παρέσυρε τὸν Ναβάβ ὡς πρόσδρον τοῦ Συμβουλίου.

Ἡ Κτηματικὴ εἶχεν ὑποκατάστημα εἰς τὴν Κορσικὴν, ὅπου θὰ ἔξετιθετο βουλευτής ὁ περιφημος Ναβάβ. Εἰς Κορσικὴν ὑπῆρχον τὰ μεταλλεῖα ἀνήκοντα εἰς τὴν Τραπέζαν, μαρμαρωρυχεῖα ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν, ἀτμόποια ἰδικά της, δάση ἰδικά της καὶ σιδηρόδρομοι ἰδικοὶ της. Τι δὲ ὑπῆρχον ἀνθ' ὄλων αὐτῶν; Τὰ μεταλλεῖα ἡσαν ἐπὶ τοῦ χάρτου, τὸ ὑποκατάστημα ἦτο κατηρειπωμένη τις οἰκία μὲ μίαν ἐπιγραφὴν, τῆς ἀλλης μισῆς φαγωθείσης ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ τῶν ἀνέμων. Αντὶ μαρμαρορυχείων ὑπῆρχε μία μεγάλα τρύπα, καὶ ἐπ' αὐτῆς δύο σανίδες ἐν εἰδει σταχυροῦ μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: 'Εταιρία μαρμάρων. Τὰ δάση ἡσαν ἐνάερια καὶ σιδηρόδρομοι ἀπεδίχθη ὅτι ἐλέγοντο ἐν Κορσικῇ τὰ μέλη τῆς μυστικῆς Αστυνομίας, στρατολογούμενα ἐπὶ Ναπολέοντος, κυρίως μεταξὺ Κορσικανῶν.

Διὰ τῶν προγραμμάτων αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ χρυσοῦ του ἐξελέγη ὁ Ναβάβ, κυρίως καλούμενος Βερνάρ Ζανσούλε, βουλευτής Κορσικανός.

* *

Αὐτὰς τὰς καλλιτεχνικὰς σελίδας τοῦ Δωδέ, τὰς ὁποίας πολλάκις ἐροφήσαμεν ὡς τὸ ἡδονικώτερον ποτὸν, ἀνέμνησεν ἡμῖν ὁ βουλευτής Ἀρτης κ. Γ. Παχύνς στοις, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ἀρξάμενος ἐκ μικρῶν καὶ εὔτελῶν πρὸ εἰκοσαετίας ἀνήγαγε τὴν βαρετίαν του ὑπαρξίν μέχρις ἐκατομμυρίων, ἀφοῦ πρωτηγωνίστησεν ἀπαισίως εἰς τὸ ταχυδακτυλουργικὸν μέρος τοῦ Λαυριακοῦ ζητήματος, καὶ κατώρθωσε νὰ ἔχαπατήσῃ τοὺς περὶ τὸ Λαυρίον χωρικούς, παραστήσας εἰς αὐτοὺς ὅτι ἀγοράζει τὰ χώματά των διὰ νὰ κατασκευάσῃ μποτίλιες—περιέργως δὲ πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἀκόμη εἶχον σταλῆ ἡμῖν ἐντυπώσεις τινὸς ἐκδρομῆς ἐπὶ Λεωφορείου ὅπου μία χωρικὴ τῶν μερῶν ἐκείνων διηγεῖτο τοῖς συνοδοιπόροις της στενάζουσα καὶ σείουσα τὴν κεφαλὴν τὰς ἀπάτας αὐτὰς τοῦ κ. Παχύν—ἀφοῦ οὕτω πως συνεταιρίσθη τὸν κ. Σερπιέρην καὶ ἐβούτιξε μέχρι λαιμοῦ καὶ ὕτων εἰς τὸν λαυριακὸν χρυσὸν, ἀφοῦ ἐξηκολούθει μέχρι καὶ τῆς προσαρτήσεως τοῦ μέρους τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας νὰ εἴναι Ἰταλὸς ὑπήκοος, διὰ νὰ ἔχῃ ὄλην τὴν εὐχαρίστησιν ἐπὶ Λαυρίου τῆς γαλλοϊταλικῆς μανίας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ συμφέρον δύο τριῶν ἀρπάγων ὑπηκόων τῶν, κατώρθωσε δὲ νὰ γίνη πολίτης Ἑλλην χάριν εἰς τὸ τοῦ Κουμουνδούρου Β. Διάταχμα δι' οὐ κατηργήθη ἡ διετής προθεσμία τῆς πολιτογραφῆσεως, ἵσως ἵνα ἐναγκαλισθεῖται αὐτοστιγμεὶ ὡς ἀδελφοὺς τὸν κ. Παχύν καὶ τὸν Ἐρνέστον Σιούμαν, παρουσιάσθη αἰφνῆς προστάτης τῶν χωρικῶν τῆς Ἀρτας, ἀναμορφωτής τῶν ἀγροτῶν, κοινωνιστής, ἐχθρὸς τῆς Ἡρακλείας, Πάρνελλ, καὶ κατηργήθη μὲ τοὺς τίτλους αὐτοὺς νὰ διασκολήσῃ, ὡς δὲ Παγανέτης τοῦ Ναβάβ τοὺς Κορσικανούς, τοὺς δυστυχεῖταις ἀγρότας τῆς Ἀρτας, πρὸς οὓς ὑπεσχέθη νὰ διαθέσῃ ὅλα

τὰ μέσα του ὅπως τοὺς καταστήσῃ ἀπὸ ἀπλῶν καλλιεργητῶν ιδιοκτήτας καὶ νοικοκυράτους. «Νομίζει μάλιστα ὅτι τοὺς εἶπεν ἀρκετὰ καὶ παύει διὰ νὰ μὴν τοὺς γίνεται φορτηγός».

Τώρα δ' ἔξεδωσε φυλλάδιον. Τὸ ἐν Ἡπείρῳ ἀγροτικὸν ζήτημα ὑπὸ Γεωργίου Παχὺ, διὰ τὸ ὄποιον ἐνθυμούμενοι τὸν εὐφυέστατον Πιρὸν, φανταζόμεθα τὸν ἔξης διάλογον μεταξὺ τοῦ συγγράφεως τοῦ φυλλαδίου καὶ φίλου του:

— 'Ανεγγάνωσατε τὸ φυλλαδίον μου;
— "Οχι! καὶ σεῖς, κύριε, τὸ ἀνεγγάνωσατε;

* * *

Ἐύτυχῶς εἰς τὴν κοινωνιστικὴν αὐτὴν ἐκστρατείαν ὁ κ. Γ. Παχὺς δὲν ἔγκατε λείφθη μόνος· διότι τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ὑπὸ τὴν μορφὴν δημεύσεως κεκτημένων δικαιωμάτων, καταστροφῆς τῶν ιδιοκτησιῶν, ιδιοποιήσεως περιουσιῶν, ἀναστατώσεως τῶν χωρικῶν, δὲν περιωρίσθη μόνον ἐν Ἀρτη, ὅπου δ ἀγῶν παρωξύνθη μεταξὺ τοῦ μεγάλου γαιοκτήμονος Καραπάνου, ἔχοντος ἐναντίον του δλον τὸ οἰκονομολογικὸν καὶ τραπεζιτικὸν παρελθόν του καὶ τοῦ κ. Γ. Παχύ, μόνον δι' αὐτῆς τῆς ἀναστατώσεως τῶν χωρικῶν δυναμένου νὰ συγκρατήσῃ τὴν κοινοβουλευτικὴν του ὑπόστασιν.

Τὸν κ. Γ. Παχὺν ἔλαβον ἐκ τῆς χειρὸς καὶ κοινὸν ὄρχοονται χορὸν τρεῖς ἄλλοι Βουλευταὶ, οἱ κύριοι Καραϊσκάκης, Ραδινός καὶ Ἀδαμόπουλος. Ο θίασος αὐτὸς τῶν ἐπαναστατῶν ἐπεξέτεινε τὸ ζήτημα καὶ εἰς Θεσσαλίαν. Μεγάλοι γαιοκτήμονες οἱ κύριοι Γεωργίος Ζαρίφης, Χρηστάκης Ζωγράφος, πρόκειται νὰ κηρυχθῶσιν ἀκτήμονες ὑπὸ τῆς χαριέσσοντος αὐτῆς Τετράδος, διότι δὲν μὲν κ. Καραϊσκάκης ἐπόθησεν ἡ γυνή του τὸ χωρίον Μαυρομάτι, ὅπου κατὰ παράδοσιν ἀπέθανεν ἡ μήτηρ του· οἱ δὲ Ἀδαμόπουλος καὶ Ραδινός ἐπεθύμησαν νὰ γίνουν οἱ Γράκχοι τῆς Θεσσαλίας.

Τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ἔχει βεβαίως οὖσίαν καὶ ὑπόστασιν· καὶ ὡς τοιούτο θέλομεν τὸ συμπεριλάβει εἰς τὰς μελέτας μας, διότι δὲν τὸ νομίζουμε ἡμεῖς αὐτὸ τὸ ζήτημα στάδιον ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν κυρίων Καραπάνου καὶ Παχύ, ἀδικηφοροῦντες καὶ περὶ τοῦ ἐνὸς καὶ περὶ τοῦ ἄλλου, μὴ δυνάμενοι νὰ συμπαθήσωμεν οὐδετέρω ἐξ αὐτῶν. Τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ἀφορᾷ δλην τὴν Ἑλλάδα, διότι πανταχοῦ ὑπάρχουν μεγαλοκτηματίαι καὶ καλλιεργηταὶ καὶ ἀπαίτεῖται ἡ νομοθεσία νὰ κανονίσῃ τὰς σχέσεις αὐτῶν, οὐχὶ ἵνα ἐκμηδενίσῃ τοὺς γαιοκτήμονας, διότι χωρὶς μεγάλων γαιοκτημόνων οἵτινες μόνοι καθιστῶσι δυνατὴν τὴν λεγομένην μεγάλην καλλιέργειαν εἴναι προβληματικὴ ἡ ὑπόστασις τῆς γεωργίας.

Αλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα ὡς ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἡπείρῳ καὶ τώρα εἰς μεμονωμένα χωρία τῆς Θεσσαλίας εἶναι κατὰ τὰ δύο τρίτα γέννημα τῶν φιλοδοξιῶν τοῦ κ. Παχύ ἀφ' ἐνὸς, μιᾶς τὰξεως μικρεμπόρων τοκογλύφων τῆς Θεσσαλίας, παρακετέδωτὸ δόνομα, οἵτινες εὑρίσκοντες πρὸ τῶν ποδῶν των ἀντιστασιν εἰς τὰς τοκογλυφικὰς τῶν τάσεις τὰ πρὸς 6 0]0 δάνεια τοῦ Χριστάκη Ζωγράφου καὶ πολλάκις δωρεάν, θέλουν νὰ ἀφωσι ἐκ τοῦ μέσου τοιούτους βλάκας δανειστᾶς, ἵνα ἐγκαταστήσωσιν αὐτοὶ τοὺς χρυσοῦν θρόνους τῶν 30 καὶ 60 ἐπὶ τοῖς ἔκατον, καὶ ἕπτα τέλους τῆς εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας ἐπιδρομῆς τῶν δικηγόρων, ὃν οἱ πλείστοι ἀτενίσαντες ἐξ ἀπελπισμοῦ τὸν οὐρανὸν εἶδον ἐν εἰδεῖς χρυσῆς βροχῆς τὸ ἀγροτικὸν ζή-

τημα καταπινούμενον καὶ εἶπον: Εὔρομεν τὸ μάρρα μας, διότι εἰς τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμοὺς τῆς Θεσσαλίας δὲν ὑπάρχει σχεδὸν δίκη χωρὶς ἀγροτικὸν ζήτημα. Ἐπέπεσαν λοιπὸν δλοι οἱ ἐπιδρομῆς ἐναντίον του, τὸ ηρπασαν ἀπ' ἐδῶ, τὸ κατεξέσχισαν ἀπ' ἔκει καὶ τὸ μετέβαλον εἰς πολύμαστον Ἀρτέμιδα, ἐξ ἣς οἱ ἀνθρωποι βυζαίνουν τάλληρα, τάλληρα, τάλληρα, διότι πολλοὶ ἐσχημάτισαν ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν περιουσίας ἀπὸ δέκα καὶ δεκαπέντε χιλιάδας δραχμάς.

Λοιπὸν, Παχὺς, Παρακεντέδες, δικηγόροι, ίδου οἱ τρεῖς πατέρες τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. Φαντάζεσθε τὸ τέκνον των ποιὸν εἶναι;

Θέλομεν σᾶς δώσει φωτογραφίαν του εἰς ἐκ τῶν προσεχῶν.

Καλεσάν.

ΕΙΣ ΠΟΣΤΔΑΜ.

Κι' ὁ βασιλεὺς μας ἔτρεξε στοῦ Πόστδαμ τὸ παλάτι, νὰ δῃ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς φίλης Γερμανίας, νὰ φάνη, νὰ πιοῦν σὰν βασιλεὺς, καὶ νὰ τὰ ποῦν κομψάτι, κι' ἵσως νὰ κάνουν σχέδια μεγάλης συμμαχίας. Τὸ Βερολίνο σύσσωμο γιὰ τὸ τῦτο ἐκινήθη, καὶ στὸ τραπέζι των αὐτὸ καὶ ὁ Βίσμαρκ προσεκλήθη.

Ο Γεωργίος δύο ἔτρωγε κι' ὁ Αὐτοκράτωρ ἔνα, σοῦ ἐκατέβαζε μπουκιάς, ποῦ ἥτανε τρομάρα· ὁ Βίσμαρκ τὸν ἐκύτταζε μὲ μάτια πυρωμένα, καὶ τὸν ρωτοῦσε κάποτε γιὰ τὴ δική μας φάρα. Κι' ὁ βασιλεὺς μας γελαστὸς καὶ καταμπουκωμένος, δὲν πρόφθατε νὰ τ' ἀπαντᾷ γιὰ τὸ σοφό μας γένος.

—Καὶ πῶς περνᾷ, τὸν ρώτησε, ἔκειν' ἡ μαλαγάνα; (ὁ Κουμουνδούρος δηλαδή) . . . πολὺ καλὰ πιστεύω· ἂν κι' ἡ Βουλὴ τὸν τσάκισε, ἡ ἀκριβή του μάννα, ἔκεινος δὲν σκοτίζεται . . ἀ! πόσο τὸν ζηλεύω!

—Ἐπῆγε εἰς τὰ Μέθανα λίγα λουτρὰ νὰ κάνῃ, καὶ ἀπ' ἔκει ἐσκόπευε νὰ φύγῃ γιὰ τὴ Μάνη.

—Περίεργον! . . γιατὶ ἔκει στὰ Μέθενα πηγαίνει, καὶ στοῦ Βισβάδεν τὰ λουτρὰ δὲν ἥλθε; . . νὰ τοῦ πῆτε πῶς στὸ Βισβάδεν ὁ Βίσμαρκ τοῦ χρόνου τὸν προσμένει γιὰ νὰ γλευτίσουν φερεγὲ σὰν Γερμανοὶ πολίται. Καὶ τώρα ἀς ρουφήζουμε καὶ λίγο στὴν ὑγειά του! κι' οἱ τρεῖς Εβίσσα, φωναζάν, τοῦ γέρο—διπλωμάτου.